

بررسی مکانیسم انتقال نیرو از اتصال جوشی خمی فولاد

محمد قاسمیان بالف، دانشجوی کارشناسی ارشد سازه، دانشگاه سمنان*

سلمان قاسمیان بالف، کارشناس ارشد سازه، فارغ التحصیل دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی**

*پست الکترونیکی 09112125114 Moh_Ghasemian@yahoo.com ، تلفن:

09126072622 Ghasemian1382@yahoo.com **پست الکترونیکی

چکیده :

به کارگیری تئوری تیر کلاسیک برای طراحی اتصال خمی پس از زلزله Northridge در سال ۱۹۹۴ سؤالات زیادی بوجود آورد. در این بررسی ، مکانیسم انتقال نیرو در جوش اتصالات مختلف خمی بطور جامع مورد بررسی قرار می گیرد. نتایج تحلیلی و آزمایشگا هی در دسترس نشان می دهد که تئوری تیر به علت وجود شرایط مرزی، پیشگویی مناسب و صحیح از مسیر های تنش در اکثر اتصالات جوشی ندارد. صفات قائم نزدیک اتصال از قبیل : جان تیر ، سخت کننده چان ، پشت بند ها تا حد زیادی مانند تکیه گاه رفتار می کنند . مکانیسم انتقال نیرو در اتصالات مقطع کاهش یافته تیر (RBS) همانند اتصالات یاد شده در بالا حساس است . برخی مدل های ساده شده تحلیل می توانند به عنوان پروسه طراحی مورد استفاده قرار گیرند و مفید باشند . واژه های کلیدی : اتصالات، قاب خمی فولادی، طراحی لرزه ای، مسیر های بار، عامل تکیه گاهی .

مقدمه

زمین لرزه Kobe در سال ۱۹۹۵ و Northridge در سال ۱۹۹۴ موجب تخریب گسترده اتصالات قاب مقاوم خمی شدند . این نوع سیستم قابی زمانی به عنوان یک سیستم مناسب و مقاوم خمی شد . در پاسخ به تخریب های غیرمنتظره ، تحقیقات بسیاری به منظور دستیابی به راههای تعمیر قاب های خمی آسیب دیده و مقاوم سازی آنها به خوبی یک سازه فولادی جدید، صورت گرفت. ایده های متنوع و جدیدی در ایالات متحده پیشنهاد گردید [۱۴]. اتصالات خمی فولادی یک طراحی معمولی به وسیله استفاده از تئوری تیر کلاسیک داشته است که بر اساس فرضیه Bernoulli_Euler می باشد و بافرض می کند که مقطع عرضی تیر در خمی صفحه ای باقی بماند. اما، به کارگیری تئوری تیر کلاسیک در طراحی اتصالات خمی فولاد بعد از زمین لرزه Northridge سوالاتی بسیار بوجود آورد . برای مثال، از کارهای قبلی انجام شده توسط Lee و Uang [۱۵]، بر روی اتصال تقویتی ماهیچه ای سه گوش زیر تیر، دریافت شد که این اتصال زیر تیر، محل تیر خنثی تغییر نمی دهد. فرمول متدائل و کاربردی برش در طراحی اتصالات، توسط پویوف مورد پرسش های مهم قرار گرفت [۱۲].

اولین هدف از این بررسی و تحقیق، ارزیابی مکانیسم انتقال نیرو از جوش اتصالات خمی فولاد بر اساس روابط حاصل از کارهای تئوریک و آزمایشگاهی می باشد و همچنین نشان دادن این موضوع که راههای انتقال نیرو تقریبا در تمامی جوش اتصالات، تفاوت عمده به دلیل تاثیر شرایط مرزی با پیش بینی تئوری مرسوم تیر دارد.

۱- برش انتقال به روش تئوری کلاسیک تر

دو رابطه پایه برای خمی و برش در طراحی تئوری تیر کلاسیک در روابط ۱ و ۲ داده شده است [۳]. توزیع تنش برشی در مقطع H شکل در شکل ۱ نشان داده شده است که از رابطه ۲ بدست می آید. در طراحی های کاربردی، ماکسیمم تنش برشی به صورت تقریبی به صورت اعمال تمام نیروی برشی به جان تیر به صورت جدا شده محاسبه می گردد که در رابطه ۳ نشان داده شده است. در مورد مقاطع نوع متقان H شکل، مقدار تنش متوسط برش بر اساس رابطه ۳ محاسبه می گردد، حدود ۱۰ درصد مقدار ماکسیمم موقعی که در تار خنثی اتفاق می افتد. اساسا بیشترین کارایی در ایجاد و تامین مقاومت خمی در مصالح موجود در محل بال میباشد، در مقاطع H شکل هم همین طور است و نیروها جداگانه منتقل می شوند.

$$\tau_{max} \approx \tau_{avg} = \frac{V}{m_1} \quad (1)$$
$$(3) \quad \sigma = \frac{M_y}{I}$$
$$\tau = \frac{VQ}{h} \quad (2)$$

بال ها در ابتدا خمی تیر را منتقل می کنند و در صورتی که جان تمام برش تیر را تحمل بخش کمی از لنگر تیر کمک می کنند. یک محاسبه بر اساس رابطه ۲ نشان می دهد که تنش برش جان ۹۰-۹۸ درصد کل نیروی برشی است. بال ها مشارکت کمی در تحمل کار نیروی برشی وارد به مقاطع دارند و نیاز به توجه آنها در طراحی برشی نیست. بنابراین، این فرض کلی و با قطعیت مناسبی منتقل می گردد. این فرض تنها وقتی توجیه شده است که فرضیه Bernoulli_Euler ناحیه اتصال را چسبیده بداند. اما، ناحیه اتصال تیر به سطون یک منطقه مرزی است (با ناحیه توزیع تنش) که چند ورق فولادی با آرایش هندسی پیچیده به هم می رستند. توزیع تنش در نزدیکی اتصالی به دلیل تاثیر اتمام اتصال (با اثر St.venant) تغییرات مهمی دارد. دستیابی به تقسیم بندی نقش بین بال و جان بر اساس تئوری کلاسیک تیر ، ممکن نیست، که در بخش بعد نشان داده خواهد شد .